

Raj Kumar v. The Vice-Chancellor and another (Jain J.)

ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(11) ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ. _ _

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਜੇ.

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ,—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1969 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 23

ਸਤੰਬਰ 16, 1969

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ, ਜਿਲਦ 1, ਅਧਿਆਇ HI—ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4, 5 ਅਤੇ 6—ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ— ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4(ਬੀ) ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ— ਅਜਿਹੀ ਅਯੋਗਤਾ—ਕੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਣਉਚਿਤ ਮਤਲਬ ਵਰਤਿਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ . ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਅਧਿਆਇ III, ਜਿਲਦ I, ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ,

ਉਹਨਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕੋ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮਾਮੂਲੀ ਕੰਮ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਲਈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 5(ਸੀ) ਅਤੇ 6(ਏ) (i) ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ) ਅਤੇ (ii)

ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ੱਬੇ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ" ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4(ਬੀ) ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਯੋਗਤਾ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪਰਾ ੮)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮਿਤੀ 3 ਸਤੰਬਰ, 1968 (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਜੀ) ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੀ .

ਬੀ.ਐਸ.ਵਿੱਲੋ ਅਤੇ ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੈਨ, ਜੇ.-ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਮਿਤੀ 3 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।, 1968, ਅਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 3(c) ਅਤੇ 4(b), ਚੈਪਟਰ III (ਅਣਉਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ) ਭਾਗ II (ਆਮ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ, ਵਾਲੀਅਮ I ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਟੀ.ਡੀ.ਸੀ. ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 6 ਮਈ, 1968 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਵੇਰੇ 10.20 ਵਜੇ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਛੱਡੇ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਬੈਚ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਉਸੇ

Raj Kumar v. The Vice-Chancellor and another (Jain J.)

ਬੈਚ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਪੇਪਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 3 (ਸੀ) ਅਤੇ 4 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੇਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਐਫ' ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ. ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 3 ਸਤੰਬਰ 1968 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ (ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ 'F'), ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ (ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਜੀ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ) ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ.

*

(3) ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮਟੀਰੀਅਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 3 (ਸੀ) ਅਤੇ 4 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) 21 ਜੁਲਾਈ, 1969 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ (1969 ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 3118) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ 23 ਜੁਲਾਈ, 1969 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1969 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸ ਸੈਲੇਨੀਅਸ ਨੰਬਰ 3118 ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1969 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 3118 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(5) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਐਫ')। ਰਿਕਾਰਡ ਸੀ

Raj Kumar v. The Vice-Chancellor and another (Jain J.)

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ; ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਛਾਪਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਛਾਪੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਲਾਈਨਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਕਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਇਹ ਅੱਗੇ ਸੀ: ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੀ.ਏ. ਆਨਰਜ਼ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਬੀ.ਏ. ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੀਡੀਸੀ, ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਨਰਜ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਨਰਜ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀਡੀਸੀ, ਭਾਗ III ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾਲ। . ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਯੋਗਤਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਉਸ ਖਾਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4(ਬੀ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ, ਭਾਗ I ਦੇ ਅਧਿਆਇ III, ਭਾਗ II ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਨਕਲ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੇਪਰ, ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਨੋਟ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਮੋਜ਼ ਜਾਂ ਡੈਸਕ ਜਾਂ ਯੰਤਰਾਂ (ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ 4 ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈੱਟ ਵਰਗ, ਰੱਖਿਅਕ, ਸਲਾਈਡ ਨਿਯਮ, ਆਦਿ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਗਲਣ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਉਸ 'ਤੇ ਨੋਟ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਮਿਲਿਆ, ਜਾਂ ਇਮਤਿਹਾਨ ਹਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੋਟਸ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

Raj Kumar v. The Vice-Chancellor and another. (Jain J.)

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ MB, BS ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਛੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਖਾਤਮੇ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਈ

(7) ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਖਾਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਲ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ।

(8) ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਯੋਗਤਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿਤ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਅਧਿਆਇ III, ਭਾਗ I, ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ 5(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੁਪਰਡੈਟ ਜਾਂ 1be ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਸਟਾਫ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂਚ. ਆਰਡੀਨੈਂਸ 5(d) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਨਕਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ; ਉੱਥੇ ਵੀ ਅਯੋਗਤਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ - ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਪ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ 6(a)(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜੋ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ 6(a)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੁਬਾਰਾ, ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕੋ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਕੰਮ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਲਈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਿਤ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 5(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ 6(a)(i) ਅਤੇ (ii) ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ "ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣਗੇ" ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਗੋਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4(ਬੀ) ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਡਿਸ-ਕੁਆਲੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਅਧਿਆਇ 'ਬੀਏ (ਪਾਸ ਅਤੇ ਆਨਰਜ਼) ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 28 ਅਤੇ 29 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। (ਪਾਸ ਅਤੇ ਆਨਰਜ਼) ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ (3-ਸਾਲਾ ਕੋਰਸ)' ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ, ਭਾਗ 2 ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਦੋ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ, ਯਾਨੀ ਟੀ.ਡੀ.ਸੀ., ਭਾਗ III, ਅਤੇ ਆਨਰਜ਼ ਕੋਰਸ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬੀਏ ਪਾਸ ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੀਏ ਆਨਰਜ਼ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਆਨਰਜ਼ ਕੋਰਸ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ BA, TDC, ਭਾਗ III ਕੋਰਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 4(ਬੀ) ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟੀਡੀਸੀ, ਭਾਗ III, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(10) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਨੋਖ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਨਰੂਲਾ, ਜ.)

(11) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟੀਡੀਸੀ, ਭਾਗ III (ਪਾਸ ਕੋਰਸ) ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ 'ਐਫ' ਅਤੇ 'ਜੀ' ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 1 ■

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਜੇ. ਜੇ.
ਅਨੋਖ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1969 ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2

ਸਤੰਬਰ 19, 1969

ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਐਕਟ (1951 ਦਾ XLIII)— ਧਾਰਾ 9-ਏ— ਅਧੀਨ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ — ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ— ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ—ਭਾਗ ਵਿੱਚ “ਉਸ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ” ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ— ਕੀ ਸਿਰਫ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ “ਪੂਰੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ” ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ

9-ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ — ਦਾ ਮਤਲਬ — ਹਾਲਾਤ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ — ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, (i) ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਰਕਾਰ; (ii) ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; (iii) ਉਪਰੋਕਤ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ (ii) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਆਮ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਜੋਂ; (iv) ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਚਿਰ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ, ਅਤੇ ਜੋ ਬਾਕੀ ਬਚਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਵਸਤੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਚ